

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
охорони здоров'я України
13 лютого 2025 року № 257

Зареєстровано в Міністерстві юстиції
України 27 лютого 2025 року за
№ 321/43727

Зміни

до Положення про функціональну підсистему забезпечення
санітарного та епідеміологічного благополуччя населення єдиної державної
системи цивільного захисту

1. У пункті 2:

1) в абзаці третьому слова «у сфері охорони здоров'я та санітарно-епідемічного благополуччя населення» замінити словами «у сферах охорони здоров'я, громадського здоров'я та санітарно-епідемічного благополуччя населення»;

2) в абзаці четвертому слова «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» замінити словами «Про систему громадського здоров'я».

2. Пункт 3 викласти у такій редакції:

«3. Метою створення функціональної підсистеми є захист населення і об'єктів функціональної підсистеми від надзвичайних ситуацій у мирний час та в особливий період, здійснення заходів цивільного захисту у сфері громадського здоров'я та санітарно-епідемічного благополуччя населення, зменшення матеріальних втрат у разі їх виникнення на об'єктах функціональної підсистеми, забезпечення готовності її сил і засобів до дій, спрямованих на запобігання і реагування на надзвичайні ситуації.».

3. У пункті 4:

1) у підпунктах 1, 3, 4, 5, 9 та 13 слова «у сфері забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення» замінити словами «у сфері громадського здоров'я та санітарно-епідемічного благополуччя населення»;

2) у підпунктах 2 та 11 слова «загрозу санітарному та епідемічному благополуччю населення» замінити словами «загрозу санітарно-епідемічному благополуччю населення»;

3) підпункт 3 викласти у такій редакції:

«3) організація та проведення моніторингу і прогнозування виникнення надзвичайних ситуацій та їх розвитку на об'єктах функціональної підсистеми, визначення ризиків виникнення надзвичайних ситуацій у сфері громадського здоров'я та санітарно-епідемічного благополуччя населення;»;

4) доповнити новим підпунктом 13 такого змісту:

«13) забезпечення підготовки керівного складу об'єктів функціональної підсистеми до дій у разі мобілізації та виконання завдань цивільного захисту у воєнний час з урахуванням норм міжнародного гуманітарного права у відповідних закладах освіти ДСНС;».

У зв'язку з цим підпункт 13 вважати відповідно підпунктом 14.

4. У пункті 6 слова «у сфері охорони здоров'я та санітарно-епідемічного благополуччя населення» замінити словами «у сфері охорони здоров'я та у сфері громадського здоров'я та санітарно-епідемічного благополуччя населення».

5. В абзаці четвертому пункту 7 слова «сфери забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» замінити словами «сфери громадського здоров'я та санітарно-епідемічного благополуччя населення».

6. В абзаці п'ятому пункту 8 слова «у сфері санітарного та епідемічного благополуччя» замінити словами «у сфері громадського здоров'я та санітарно-епідемічного благополуччя населення».

7. У пункті 10:

1) абзац четвертий викласти в такій редакції:

«ЦГЗ, ЦКПХ, у тому числі утворені на їх базі групи оперативного реагування на надзвичайні ситуації у сфері громадського здоров'я та санітарно-епідемічного благополуччя населення: групи радіаційного спостереження і дозиметричного контролю, групи хімічного спостереження і контролю, групи епідеміологічного спостереження і контролю, дезінфекційні бригади, мобільні лабораторії;»;

2) в абзаці п'ятому слова «та санітарно-епідемічного благополуччя населення» замінити словами «та у сфері громадського здоров'я та санітарно-епідемічного благополуччя населення».

8. Після абзацу шостого пункту 12 доповнити новими абзацами такого змісту:

«Режим підвищеної готовності та режим надзвичайної ситуації для функціональної підсистеми встановлюється:

за рішенням Кабінету Міністрів України – для єдиної державної системи цивільного захисту в повному обсязі або частково для кількох окремих її функціональних підсистем;

за рішенням МОЗ – для відповідної функціональної підсистеми».

9. У пункті 13:

1) у підпункті 1:

в абзаці другому слово «(спостереження)» замінити словом «нагляду»;

в абзаці п'ятому після слів «надзвичайних ситуацій» доповнити словами «на об'єктах функціональної підсистеми, забезпечення безпеки та захисту населення і територій від таких ситуацій»;

в абзаці шостому слова «до дій відповідно до затверджених планів у сфері цивільного захисту» замінити словами «до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту функціональної підсистеми»;

в абзаці сьомому після слів «надзвичайних ситуацій» доповнити словами «на об'єктах функціональної підсистеми»;

доповнити новим абзацом такого змісту:

«здійснення інших заходів відповідно до функціонального призначення підсистеми;»;

2) у підпункті 2:

абзац другий викласти в такій редакції:

«здійснення оповіщення органів управління та сил цивільного захисту функціональної підсистеми, а також працівників об'єктів функціональної підсистеми, населення, інших заінтересованих органів управління та сил цивільного захисту, про загрозу виникнення надзвичайної ситуації та інформування їх про дії в можливій зоні надзвичайної ситуації;»;

в абзаці четвертому слово «(спостереження)» замінити словом «нагляду»;

в абзаці сьомому після слів «надзвичайні ситуації» доповнити словами «, здійснення заходів щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій;»;

абзаци восьмий-десятий викласти в такій редакції:

«уточнення та здійснення заходів щодо захисту населення і територій, працівників об'єктів функціональної підсистеми від можливих надзвичайних ситуацій на об'єктах функціональної підсистеми;

приведення у готовність наявних сил та засобів цивільного захисту функціональної підсистеми, залучення додаткових сил та засобів цивільного захисту за необхідності;

посилення спостереження та контролю за ситуацією у сфері громадського здоров'я та санітарно-епідемічного благополуччя населення на територіях відповідно до функціонального призначення підсистеми;»;

доповнити новим абзацом такого змісту:

«здійснення інших заходів відповідно до функціонального призначення підсистеми;

3) у підпункті 3:

абзац другий викласти в такій редакції:

«здійснення оповіщення органів управління та сил цивільного захисту функціональної підсистеми, а також населення про виникнення надзвичайної ситуації на об'єктах функціональної підсистеми та інформування його про дії в умовах такої ситуації;»;

після абзацу третього доповнити новими абзацами такого змісту:

«призначення керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації; визначення меж зони надзвичайної ситуації;».

У зв'язку з цим абзаци четвертий-десятий вважати відповідно абзацами шостим-дванадцятим;

абзаци сьомий-восьмий викласти в такій редакції:

«організація та проведення робіт з локалізації і ліквідації наслідків надзвичайної ситуації у сфері громадського здоров'я, залучення для цього необхідних сил і засобів функціональної підсистеми;

організація і здійснення у межах компетенції радіаційного, хімічного, біологічного, інженерного та медичного захисту працівників об'єктів функціональної підсистеми від наслідків надзвичайної ситуації;»;

в абзаці десятому слова «санітарно-гігієнічної та епідемічної ситуації» замінити словами «санітарно-епідемічної ситуації»;

абзаци одинадцятий-дванадцятий викласти в такій редакції:

«здійснення безперервного контролю за розвитком надзвичайної ситуації у сфері громадського здоров'я та санітарно-епідемічного благополуччя населення та обстановкою на об'єктах функціональної підсистеми і прилеглих до них територіях;

інформування органів управління цивільного захисту та населення (в межах компетенції) про розвиток надзвичайної ситуації на об'єктах функціональної підсистеми та заходи, що здійснюються для ліквідації її наслідків;»;

доповнити новим абзацом такого змісту:

«здійснення інших заходів відповідно до функціонального призначення підсистеми;»;

10. Пункт 14 викласти в такій редакції:

«14. В особливий період функціональна підсистема здійснює заходи відповідно до вимог Конституції України, Кодексу цивільного захисту України та з урахуванням особливостей, що визначаються Законами України “Про правовий режим воєнного стану”, “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію”, іншими нормативно-правовими актами України, планами цивільного захисту на особливий період.

До основних заходів, що здійснюються в разі переведення функціональної підсистеми з режиму функціонування в мирний час на режим функціонування в особливий період у період воєнного стану, залежно від встановленого ступеня готовності відносяться:

оповіщення органів управління та сил цивільного захисту функціональної підсистеми;

введення в дію та реалізація планів цивільного захисту функціональної підсистеми на особливий період;

приведення органів управління та сил цивільного захисту, пунктів управління, систем зв'язку та оповіщення функціональної підсистеми в готовність до дій в умовах особливого періоду;

уточнення можливої обстановки та розрахунків сил і засобів функціональної підсистеми, які будуть залучатися до здійснення заходів, передбачених планами цивільного захисту на особливий період;

організація аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, які виникли у тому числі, внаслідок воєнних (бойових) дій, зокрема із застосуванням засобів ураження на об'єктах функціональної підсистеми, вжиття відповідних заходів реагування у сфері громадського здоров'я та санітарно-епідемічного благополуччя населення;

уточнення потреби в захисних спорудах для укриття персоналу об'єктів функціональної підсистеми та приведення в готовність усіх об'єктів фонду захисних споруд функціональної підсистеми цивільного захисту, забезпечення цілодобового доступу до таких об'єктів;

організація у разі необхідності будівництва захисних споруд цивільного захисту, споруд подвійного призначення та виготовлення (монтажу) первинних (мобільних) і облаштування найпростіших укриттів, а також (у разі потреби) відновлення пошкоджених (зруйнованих) об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту на об'єктах функціональної підсистеми;

приведення в готовність до виконання завдань за призначенням формувань, які здійснюють епідеміологічний нагляд, радіаційне та хімічне спостереження, здійснення епідеміологічного нагляду, радіаційного та хімічного спостереження;

здійснення у разі необхідності заходів щодо зменшення обсягу запасів небезпечних хімічних речовин на об'єктах функціональної підсистеми та проведення підготовки до зменшення обсягів запасів вибухо- і пожежонебезпечних речовин на об'єктах підвищеної небезпеки;

здійснення заходів щодо підвищення рівня протипожежного захисту на об'єктах функціональної підсистеми;

уточнення розподілу персоналу об'єктів функціональної підсистеми та населення для укриття в захисних спорудах цивільного захисту, який доводиться до персоналу та населення;

приведення в готовність до дій за призначенням спеціалізованих служб (у разі їх утворення) та формувань цивільного захисту об'єктів функціональної підсистеми;

видача засобів індивідуального захисту органів дихання органам управління цивільного захисту, а також засобів індивідуального захисту, приладів радіаційної, хімічної розвідки та дозиметричного контролю особовому складу сил цивільного захисту функціональної підсистеми;

підготовка до роботи органів з евакуації, уточнення документації щодо організації та проведення евакуації персоналу об'єктів функціональної підсистеми та матеріальних і культурних цінностей;

проведення (у разі потреби) за окремим рішенням Кабінету Міністрів України, відповідних місцевих органів виконавчої влади (військових адміністрацій — у разі їх утворення) евакуації персоналу та матеріальних і культурних цінностей об'єктів функціональної підсистеми з районів можливих воєнних (бойових) дій у безпечні райони;

здійснення заходів із забезпечення сталої роботи, забезпечення живучості об'єктів критичної інфраструктури, призначених для життєзабезпечення населення;

призначення на посади та звільнення з посад керівників і фахівців органів управління та сил цивільного захисту функціональної підсистеми відповідно до плану заміщення військовозобов'язаних, які у зв'язку з мобілізацією підлягають призову до Збройних Сил, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України;

видача особовому складу органів управління та сил цивільного захисту посвідчень особи для персоналу цивільної оборони (цивільного захисту) міжнародного зразка;

здійснення заходів щодо підвищення живучості об'єктів критичної інфраструктури сфери життєзабезпечення населення;

нанесення (оновлення) у разі необхідності на будівлі, споруди, транспортні засоби, спеціальну та іншу техніку, які підпадають під дію норм міжнародного гуманітарного права, відповідних розпізнавальних знаків (емблем);

за рішенням органу управління переведення сил цивільного захисту функціональної підсистеми на штати воєнного часу;

у разі наявності джерел водопостачання на об'єктах функціональної підсистеми здійснення заходів із забезпечення їх захисту;

участь в організації здійснення інженерно-технічних заходів цивільного захисту для забезпечення захисту об'єктів функціональної підсистеми;

виконання інших завдань та заходів, передбачених планами цивільного захисту функціональної підсистеми на особливий період.

Додатковими завданнями функціональної підсистеми у відбудовний період є:

виконання функціональною підсистемою мобілізаційних завдань у межах цільової мобілізації для ліквідації наслідків ведення воєнних дій та надзвичайних ситуацій;

ліквідація наслідків воєнних дій на об'єктах функціональної підсистеми та участь у ліквідації таких наслідків у населених пунктах і на територіях, що зазнали впливу засобів ураження;

участь функціональної підсистеми у заходах для відновлення об'єктів критичної інфраструктури сфери життєзабезпечення населення;

участь у визначенні об'єктів функціональної підсистеми, що потребують проведення гуманітарного розмінування, маркування небезпечних ділянок, очищення (розмінування) територій об'єктів функціональної підсистеми;

залучення міжнародної допомоги до ліквідації наслідків ведення воєнних дій та надзвичайних ситуацій;

відновлення (у разі потреби) об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту об'єктів функціональної підсистеми, що зазнали руйнувань або пошкоджень.».

11. Пункт 15 викласти в такій редакції:

«15. Функціональна підсистема провадить свою діяльність відповідно до планів основних заходів цивільного захисту МОЗ. Ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій здійснюється згідно з планами реагування на надзвичайні ситуації відповідного рівня.».

12. Пункт 16 викласти в такій редакції:

«16. На об'єктах підвищеної небезпеки розробляються плани локалізації і ліквідації наслідків аварій на таких об'єктах.».

13. Пункт 17 викласти в такій редакції:

«17. Заходи цивільного захисту в особливий період здійснюються відповідно до актів Президента України, Кабінету Міністрів України, плану цивільного захисту МОЗ на особливий період та планів цивільного захисту на особливий період об'єктів цивільного захисту функціональної підсистеми.».

14. Пункт 18 викласти в такій редакції:

«18. Заходи щодо проведення цільової мобілізації для ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного або природного характеру державного рівня та їх наслідків передбачаються у відповідних мобілізаційних планах МОЗ та органів управління функціональної підсистеми регіонального рівня.».

15. Пункт 19 викласти в такій редакції:

«19. Керівництво проведенням аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідації наслідків надзвичайної ситуації об'єктового рівня на об'єктах функціональної підсистеми та управління силами цивільного захисту функціональної підсистеми, що залучаються до таких робіт, та діяльність керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації здійснюються відповідно до статті 75 Кодексу цивільного захисту України.».

16. Доповнити новими пунктами 20-24 такого змісту:

«20. Для безпосередньої організації і координації аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації об'єктового рівня на об'єктах функціональної підсистеми утворюється штаб з ліквідації її наслідків, який є робочим органом керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації. Рішення про утворення та ліквідацію такого штабу, його склад приймає керівник робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

21. Роботи, пов'язані з реагуванням на надзвичайну ситуацію або усуненням загрози її виникнення, виконують сили цивільного захисту об'єкта функціональної підсистеми, де виникла така ситуація, з наданням їм необхідної допомоги силами цивільного захисту функціональної підсистеми.

У разі виникнення надзвичайної ситуації місцевого, регіонального та державного рівня до виконання цих робіт залучаються сили цивільного захисту територіальної підсистеми єдиної державної системи, її ланки, субланки.

Залучення сил цивільного захисту до ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій здійснюється відповідно до статті 77 Кодексу цивільного захисту України.

Залучення сил цивільного захисту до проведення заходів цивільного захисту в особливий період здійснюється згідно з планами цивільного захисту на особливий період.

22. До робіт із запобігання виникненню надзвичайних ситуацій на об'єктах функціональної підсистеми та ліквідації їх наслідків можуть залучатися на добровільних або договірних засадах громадські організації за наявності в учасників, які залучаються до таких робіт, відповідного рівня підготовки.

23. Сили цивільного захисту функціональної підсистеми забезпечуються засобами цивільного захисту з урахуванням необхідності проведення робіт в автономному режимі протягом не менше трьох діб.

24. З метою своєчасного запобігання і ефективного реагування на надзвичайні ситуації організовується взаємодія органів управління функціональної підсистеми з органами управління інших функціональних підсистем та територіальних підсистем єдиної державної системи цивільного захисту.

Взаємодія під час здійснення заходів щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та під час ліквідації їх наслідків організовується через спеціально призначені оперативні групи або представників відповідних центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, які залучаються до здійснення таких заходів.

Повноваження зазначених оперативних груп або представників визначаються відповідними центральними та місцевими органами виконавчої влади, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування.».

**В.о. директора Департаменту
громадського здоров'я**

Ігор ПОВОРОЗНИК